

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI DERGİSİ

DİNİ, AHLAKİ, EDEBİ, MESLEKİ AYLIK DERGİ

3. Cilt

Haziran, Temmuz — 1964

6, 7. Ecyı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Vefâtları Yıldönümü Dolayısıyla :	
PEYGAMBER EFENDİMİZ	163
M. Şevki ÖZMEN	
BATI BİLGİNLERİNDEN DR. STEINGAS'A GÖRE KUR'AN-I KERİM	114
Muhterem HASAN FEHMİ BAŞOĞLU HOCAMIZ DA GİTTİ Kemal Edib KÜRKCÜOĞLU	165
İLİM, ÇALIŞMA VE İSLÂM	169
Doç. Dr. İbrahim Agâh ÇUBUKÇU	
VÂİZLERİMİZ İÇİN ANKARA'DA BİR KURS AÇILIYOR ...	171
SEVGİ, BİRLİĞİ SAĞLIYAN YEGÂNE ÂMİLDİR	172
A. Hamdi KASABOĞLU	
KOĞUCULUK (Nemîme)	174
Ahmet SERDAROĞLU	
HAYATTA NASIL MUVAFFAK OLABİLİRİZ?	178
Murat ERGÜN	
GAZZALİ VE BATINİLİK	180
Dr. Lütfi DOĞAN	
BAŞKALARININ HESABINI SİZDEN SORMAZLAR	182
Mehmet Âkif ERSOY	
HER YER TERBİYENİN OKULUDUR	184
Nevzat AKALTIN	
İÇKİNİN ZARARLARI	185
Halil ASLANGÜL	
OSMANLI ŞEYHÜLİSLÂMLARININ TERÂCİM-İ AHVÂLİ ...	186
Sa'di Sa'dullah Çelebi Efendi, Çivi-Zâde Muhyi'd-din Efendi (Geçen sayıdan devam)	
FETVÂ EMİNLERİ (Geçen sayıdan devam)	187
M. Vâmık Şükrü ALTINBAŞ	
BAŞARILI MESLEKTAŞLARIMIZ	188
HABERLER	189
TÂYİNLER	191

SEVGİ, BİRLİĞİ SAĞLIYAN YEGÂNE ÂMİLDİR

A. H. Kasaboğlu

Resûlu'llah Efendimiz buyuruyor :

Nefsim yed-i kudretinde olan Allah'a yemin ederim ki, siz îmân etmedikçe Cennet'e giremezsiniz; biribirinizi sevmedikçe de îmân etmiş olmazsınız.»

İnsanların birbirlerini sevmeleri, ferdî hayât bakımından da içtimâî hayât bakımından da çok önemlidir. Esâsen bu, insan fitratında mevcuddur. İnsanların kalblerine Allah tarafından ilkâ olunmuştur. Bu sevgi iledir ki, insanlar derterine devâ, hastalıklarına şifâ bulmuşlardır. Eğer insanlar, bu sevgiden mahrum olsalardı; nefret, haset, kin, düşmanlık, intikam... gibi çeşitli kötü duygu ve düşünceleri kalblerinden söküp atamazlardı. Bu duygunun kalblerde pekişmesini isteyen Resûl-i Ekrem Efendimiz bir hadîs-i şeriflerinde şöyle buyururlar :

«Birbirinize haset etmeyin, birbirinizden soğumayın, birbirinizden ayrılmayın, sizi birbirinize bağlayan sevgi bağını koparmayın; ey Allah'ın kulları kardeş olun!..»

Sevgi, cemiyet hayatında tesânüdü, ülfeti, birliği, kardeşliği sağlayan, adâleti kökleştiren, milleti bir vücûd haline getiren, her türlü kalkınma, yükselme ve ilerlemeye imkân veren âmillerin başında gelir. İşte bunun içindir ki Resûl-i Ekrem ,sevgiyi hayrın ve bütün iyiliklerin kaynağı, faziletin temeli, îmânın alâmeti saymıştır ve bunun te'yîdi olmak üzere bir hadîs-i şeriflerinde :

«Beğenip kendine lâyık gördüğünü, kardeşine de lâyık görmedikçe bir mü'minin îmânı olgunlaşmaz.» buyurmuşlardır. Bunun üzerine, Resûlü'llah'ın kardeş ettiği Mekkelilerle Medîneliler arasındaki sevgi, muhabbet daha da artmış, Medîneliler, Mekkeli muhâcirlerle sevdikleri mallarından vermişler, biribirleriyle kaynaşmışlar, kütleleşmişler, tek bir vücûd hâline gelmişlerdir.

Cemiyetin temelini teşkil eden âile de sevginin semeresidir. Karı kocayı birbirine bağlayan, onları pek çok fedakârlıklara, feragâtkârlıklara seve seve katlandıran; anayı, henüz karnında teşekkül ettiği andan itibaren çocuğunun bütün zahmetlerine göğüs gerdiren; babayı, çocuğunun ardı arkası kesilmez isteklerini bütün gücü ve gayretiyle yerine getirmeye sevk eden; âile huzûr ve saâdetini ve dolayısıyla cemiyet hayatının dirlik ve düzenini sağlayan hep sevgidir.

Fakat kalbde bulunan sevginin, dışarıya aksetmesi lâzımdır. Sâdece kalbde kalan, dışarıya aksetmeyen sevgiden, beklenen fayda elde edilemez. Bunun yolunu da Kur'ân-ı Kerîm apaçık göstermiştir. Âl-i İmrân Sûresi'nin 92 nci âyet-i kerîmesinde Cenâb-ı Hakk şöyle buyurur :

«Sevdiğiniz şeylerden başkalarını da faydalandırmadıkça iyiliğe, hayra nâil olamazsınız.»

Bu, şüphesiz bir külfettir; fakat külfetsiz nîmet olmaz. Nîmete erebilmek için onun yükleyeceği külfetlere katlanmak gerektir. Hele bu nîmet, âile huzûru, cemiyetin dirlik ve düzeni gibi herkesi yakından ilgilendiren, umûmî saâdet ve refâhı sağlayan bir nîmet olursa, onun külfetlerine cömertçe katlanmak selîm aklın bir îcâbı olur.

Sevgi tezâhürünün bir şekli de selâmlaşmak, çeşitli vesîlelerle hısım ve akrabânın konu-komşunun birbirlerini ziyâret etmeleridir. Selâmlaşmak tanışmaya sebep olur. Selâm, Müslümanların birlik, berâberlik, parolasıdır; cemiyet hayatında fertlerin birbirleriyle kaynaşmalarını, granit gibi bir bünyeye sâhib olmalarını sağlar, korku ve şüphe yerine emniyeti, huzûru getirir. Selâmlaşanlar, birbirlerine asla kötülükte bulunmayacaklarını, kardeş olduklarını ifâde etmiş olurlar. Bunun gibi ziyâretlerin de içtimâî hayat bakımından önemi büyüktür. Karşılıklı ziyâretlerde bulunanlar birbirlerinin hallerine vukuf peyda ederler, mâlî durumları düzgün olanlar, mâlî durumları bozuk olanlara gereken yardımda bulunma imkânı elde ederler; hediyeleşmek suretiyle aralarında mevcûd sevgi ve bağlılığın daha da kuvvetlenmesine sebep olurlar. Ferdleri birbirlerine böyle sevgi ve kardeşlik bağlarıyla bağlı olan bir milletin arasına tefrika, fesad giremez. Böyle bir millet, Kur'ân-ı Kerîm'de buyrulduğu üzere birbirine kurşunla keneetlenmiş binalar gibi dâimâ dimdik ayakta durur; değil fırtınalara, kasırgalara bile kılını kıpırdatmadan karşı koyar ve ebediyete kadar varlığını muhâfaza eder.

Hülâsa : Sevginin tezahürü sevişmektir. Sevişmek, fertlerin selâmlaşmalarıyla, ziyaretleşmeleriyle, küçüklerin büyüklere saygı göstermesi, büyüklerin de küçükleri esirgemesiyle, açların doyurulması, çıplakların giydirilmesi muhtaçlara yardım edilmesi, hediyeleşilmesi, ırz ve nâmusun korunması, verilen sözün yerine getirilmesi, her türlü emânete riâyet edilmesi, vazifelerin hakkıyla yapılması, hukuka riâyet edilmesiyle mümkün olur. Aralarında sevgi bulunan ferdlerden meydana gelen toplumda îtimadsızlık olmaz, ırza, nâmusu, hukuka tecâvüz olunmaz, noksan terâzi çekilmez, noksan metre ölçülmez, müşteri aldatılmaz, süte su karıştırılmaz, harman yakılmaz, kan dökülmez, vergi kaçakçılığı yapılmaz. Ferâğ harcından kaçınılmaz, kaçakçılık yapılmaz, gümrükten mal kaçırılmaz. Hırsızlık olmaz, dedikodu, koğuculuk bulunmaz, başkasının şeref ve haysiyeti incitilmez, yalan söylenmez, yalan yere yemin edilmez, akraba arasında mîras dâvâları, karı-koca arasında nafaka dâvâları olmaz, mahkemeler pazar yeri gibi insanlarla dolup taşmaz. Öyle ise sevgi insanların refah, huzûr ve saâdetini temin eden, cemiyet nizam ve ahengini sağlayan en büyük âmidir. Sevgi sebebiyle zayıf kuvvetliden hakkını alır, fakir zenginden, câhil âlimden, kadın erkek yek diğerinden her sûretle faydalanır. Yeryüzü hayır ve bereketle dolar. Millet ve memleket refah ve saâdete kavuşur.

Allah sevenleri sever, ve sevenlerden râzı olur. Seven îmân eder, îmân eden Cennet'e gider.